

Comunicat

Ministrul justiției Raluca Prună a refuzat din nou să participe la dezbateră cu societatea civilă pe tema legislației ce implică responsabilitatea statului în respectarea vieții private

Ordonanța de urgență privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică a fost abordată, împreună cu proiectul de lege privind securitatea cibernetică, într-o nouă dezbateră publică organizată pe data de 12 aprilie 2016 de Ministerul pentru Consultare Publică și Dialog Civic (MCPDC) cu tema "Responsabilitatea Statului în respectarea vieții private asigurând securitatea națională".

Uniunea Națională a Judecătorilor din România, Centrul de Resurse Juridice și Asociația Miliția Spirituală apreciază prezența la această dezbateră a Ministrului Comunicațiilor și Societății Informaționale, a Consilierului de Stat din cadrul Departamentul Securității Naționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, DIICOT, STS, SRI, CERT-RO, Uniunea Națională a Barourilor din România și a Șefului Cancelariei Primului Ministru.

Apreciem, de asemenea, deschiderea spre dialog a MCPDC, însă subliniem faptul că eforturile acestui minister sunt ineficiente în condițiile în care nu sunt dublate de un interes real din partea Ministerului Justiției. Din partea acestui minister a participat Secretarul de stat Adrian Baboi-Stroe, care are ca portofoliu Politicile publice anticorupție și managementul calității, portofoliu substanțial diferit de fondul discuțiilor.

Absența ministrului justiției Raluca Prună și de la această dezbateră este de neînțeles, cu atât mai mult cu cât în invitația și agenda trimise inițial aceasta apărea ca și co-inițiator al dezbaterii, pentru ca în final Ministerul Justiției să se retragă iar dezbateră să fie asumată numai de MCPDC.

Reamintim că Ministrul Prună nu a dat curs nici invitației societății civile de a participa la dezbateră organizată pe aceeași temă la Palatul Parlamentului, în data de 31 martie 2016.

Ordonanța de urgență nr. 6/11 martie 2016 se dezbate în prezent în Parlament, iar Ministrul Justiției participă în mod activ în comisiile de specialitate pentru a o susține. Era important, de aceea, ca măcar acum aceasta să aibă un dialog cu organizațiile care au semnalat gravele probleme de constituționalitate pe care această ordonanță de urgență le are, pentru ca acestea să poată fi corectate.

Facem un apel public Primului Ministru Dacian Cioloș să îi solicite Ministrului Justiției Raluca Prună să participe la acest tip de dezbateră. Ordonanțele de urgență care afectează drepturile și libertățile cetățenilor, precum și funcționarea sistemului de justiție, trebuie dezbătute în profunzime, iar problemele ridicate nu trebuie tratate cu indiferență și superficialitate.

Discuțiile din cadrul acestei întâlniri au relevat următoarele probleme:

1. Soluția adoptată de Guvernul Cioloș prin ordonanță tinde să devină una permanentă, cu toate gravele curențe de constituționalitate semnalate în mod repetat, fapt ce va avea repercusiuni grave pe termen mediu și lung.

Reprezentantul Ministerului Justiției a arătat că, în prezent, nu există niciun proiect de lege în lucru care să reglementeze situația Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor, în condițiile în care acesta a fost creat printr-o decizie secretă a CSAT-ului.

Este imperativ ca Guvernul să își asume în cel mai scurt timp elaborarea unui cadru legislativ pentru "activități de supraveghere tehnică" care să respecte garanțiile tehnice și juridice ale CEDO.

Pe de altă parte, atribuirea prin această ordonanță de urgență de competențe Serviciului Român de Informații în zona de cercetare penală este inadmisibilă. Este necesară o delimitare clară și categorică a atribuțiilor organelor de informații față de cele de cercetare penală, rolul celor două tipuri de activități – adunarea de informații, pe de-o parte, și administrarea de probe, pe de alta – fiind fundamental diferite.

2. Implicarea Serviciului Român de Informații în elaborarea acestei ordonanțe de urgență, relevată de reprezentantul SRI la dezbateri, este contrară normelor ce reglementează procesul legislativ, cu atât mai mult cu cât ordonanța privește punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică reglementate de Codul de procedură penală și nu cele privind siguranța națională.

3. Problema complexă a raportului dintre securitate și drepturi fundamentale necesită o dezbatere publică (online și offline) detaliată, și nu o trecere rapidă, netransparentă și neprevizibilă a legilor dedicate acestui subiect.

Principiul fundamental de la care trebuie pornit este acela că orice măsură de supraveghere generalizată (gen retenția datelor, cartele pre-pay, înregistrare WiFi) este contrară principiului proporționalității, astfel cum acesta rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În final, subliniem că în elaborarea legilor privind securitatea națională Guvernul trebuie să solicite opinia unor instituții europene cu expertiză recunoscută în domeniu, în special a Comisiei de la Veneția, pentru a evita adoptarea unor legi interne care să încalce standardele europene în materia garanțiilor ce trebuie să însoțească orice limitări ale drepturilor omului.

Jud. Dana Gîrbovan, Președintă, Uniunea Națională a Judecătorilor din România

Georgiana Iorgulescu, Directoare Executivă, Centrul de Resurse Juridice

Mihail Bumbes, Președinte, Asociația Miliția Spirituală